

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-4-132 (Devralma)
Karar Sayısı : 04-63/928-221
Karar Tarihi : 30.9.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin
KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER : Süleyman CENGİZ, Sezin ELÇİN

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: TNT Logistics Holdings B.V.
Temsilcisi: Av. Arzu YEŞİLİRMAK

D. TARAFLAR

: TNT Logistics Holdings B.V.
Neptunusstraat 41-63 2132 JA Hoofddorp/HOLLANDA

David LAMOLINARA

TNT Logistic Espana Parc Logistic d'Alt Penedes Can
Bosc d'Anonia 08739 Subirats (Barcelona) İSPANYA

Hans-Joachim KOCH

Neptunusstraat 41-63 2132 JA Hoofddorp/HOLLANDA

Koç Holding A.Ş.

30

Nakkaştepe Azizbey Sk. No:1 34674 Kuzguncuk/İstanbul

Ram Dış Ticaret A.Ş.

Rüzgarlıbahçe Sismer Plaza Kat:2 34805 Kavacık
Beykoz/İstanbul

Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.

Nakkaştepe Azizbey Sk. No:1 34674 Kuzguncuk/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Koç Holding A.Ş. (Koç Holding), Ram Dış Ticaret A.Ş. (Ram) ve Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş. (Temel Ticaret)'nin, TNT Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'deki toplam %50 oranındaki hisselerinin, yine TNT Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. (TNT Lojistik)'de %45 oranında hisseye sahip olan TNT Logistics Holdings B.V. (TNT) ile David LAMOLINARA ve Hans-Joachim KOCH'a devredilmesi işlemine izin talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 15.9.2004 tarih ve 5138 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 24.9.2004 tarih, 2004-4-132/Öİ-04-SC sayılı Birleşme/Devralma Ön İnceleme Raporu 27.9.2004 tarih, REK.0.08.00.00/215 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-63 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da,

- Koç Holding, Ram ve Temel Ticaret'in, TNT Lojistik sermayesindeki toplam %50 oranındaki hisselerinin, yine TNT Lojistik'in sermayesinde halihazırda %45 oranında hisseye sahip olan TNT ile David LAMOLİNARA ve Hans-Joachim KOCH'a devredilmesi işleminin, taraflarının toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olduğu, ancak bu işlem sonucunda ilgili ürün pazarında, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı; bu nedenle, bildirim konu işleme izin verilmesinin yerinde olacağı;

- Taraflar arasında akdedilen 19.7.2000 tarihli Ortaklık Anlaşması'nın 14. maddesi, tarafların, ortak girişimin sona ermesinden sonra da rekabet etmemelerini öngören bir düzenleme içerdiği için 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ve taraflar söz konusu anlaşmayı Rekabet Kurumuna bildirmediği için aynı Kanun'un 10. maddesi birinci fıkrasının ihlal edildiği, ancak Kanun'un 19. maddesi birinci fıkrası (a) bendi çerçevesinde belirlenen üç yıllık zaman aşımı süresi dolduğundan, sözkonusu ihlale ilişkin olarak bir işlem yapılmasına gerek olmadığı;

- Bildirim konusu 13.7.2004 tarihli Hisse Satışı ve Alımı Anlaşması'nın 9.1.5. maddesinde, söz konusu anlaşmaya kadar varlığını devam ettiren ortak girişimin sona ermesinden üç yıl sonrasına kadar uygulanacak rekabet yasağı öngören düzenlemenin Rekabet Kurulunun belirleyeceği bir süre içerisinde kaldırılması halinde, bildirim konusu anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yer almadığının kabul edilerek, tarafları hakkında işlem yapılmasına gerek kalmayacağı;

görüşleri ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Bildirim Konusu İşlemin Niteliği ve Kapsamı

Taraflar, TNT Lojistik'in sermayesinin %50'sini temsil eden hisselerin devredilmesi işlemini gerçekleştirmek üzere, 13.7.2004 tarihli bir Hisse Satım ve Alım

04-63/928-221

- 90 Anlaşması akdetmişlerdir. Söz konusu anlaşmada yer alan bilgilere göre TNT Lojistik'in toplam sermayesi 5.800.008.000.000 TL olup, sermaye tamamen ödenmiş herbiri 1.000.000 TL nominal bedelli 5.800.005 adet hisseden oluşmaktadır.

Devralma işleminin kapsamını, Koç Holding, Ram ve Temel Ticaret'in TNT Lojistik'de sahip olduğu 2.900.004 adet (B) grubu hisse oluşturmaktadır.

Hisse Devir Anlaşması;

- 100 - TNT Lojistik'deki 2.552.000 adet Koç Holding hissesinin, 290.004 adet Ram hissesinin ve 57.998 adet Temel Ticaret hissesinin TNT'ye,
- Temel Ticaret'in geriye kalan 2 adet hissesinden 1 adet hissesinin David LAMOLINARA'ya ve 1 adet hissesinin de Hans-Joachim KOCH'a,

devrini öngörmektedir.

Devralma işlemi neticesinde TNT, TNT Lojistik'in çoğunluk hisselerine sahip olacak ve bu şirketi tek başına kontrol etme hakkını elde edecektir.

110 H.2. TNT Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.

Devir işlemi öncesinde hissedarların TNT Lojistik'in hisse dağılımı aşağıdaki gibidir:

ORTAKLAR	HİSSE ADEDİ	PAY ORANI (%)
Koç Holding A.Ş.	2.552.000 (B Grubu)	44
Ram Dış Ticaret A.Ş.	290.004 (B Grubu)	5
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	58.000 (B Grubu)	1
TNT Logistics Holdings B.V.	2.610.004 (A Grubu)	45
TNT Holdings B.V.	145.000 (A Grubu)	2.5
TNT Contract Logistics Management B.V.	145.000 (A Grubu)	2.5
<i>Toplam Hisse Adedi</i>	<i>5.800.008</i>	<i>100</i>

TNT Lojistik'te halihazırda %2,5 oranında hisseye sahip olan TNT Holdings B.V. unvanlı şirketin sermayesi %100 oranında Koninklijke TPG Post B.V. (Royal TPG Post B.V.)'ye aittir. Koninklijke TPG Post B.V. bir TPG N.V. iştirakidir.

- 120 TNT Lojistik'te %2,5 oranında hisseye sahip olan TNT Contract Logistics Management unvanlı şirketin sermayesi %100 oranında TNT'ye aittir.

TPG N.V., Amsterdam, Frankfurt, Londra ve New York borsalarında işlem gören ve Hollanda yasalarına göre kurulmuş bir kamu teşebbüsüdür. TPG N.V. esas olarak, Koninklijke PTT Nederland NV (KPN) isimli teşebbüsün 28.6.1998

04-63/928-221

tarihinde posta, ileti ve lojistik bölümlerinin birbirinden ayrılmasına ilişkin işlem neticesinde oluşmuştur.

130 Holding şirketi konumunda bulunan ve grup şirketlerini kendi çatısı altında toplayan TPG N.V. tarafından yürütülen hizmetler posta, ileti ve lojistik olmak üzere üç ayrı segmentten oluşmaktadır. 1998 yılından bu yana bağımsız bir firma olarak faaliyet gösteren TPG N.V., posta, ileti ve lojistik alanında oldukça köklü bir tarihe sahip bulunmaktadır. Posta hizmetleri alanında neredeyse 200 yıllık bir geçmişe sahip olan şirket, ileti pazarında da elli yılı aşkın bir süredir kapıdan kapıya teslimat hizmeti sunmaktadır. Lojistik hizmetleri ise sektörün önem kazandığı 1980'lerden bu yana en önemli hizmet alanlarından birini oluşturmaktadır.

140 TPG N.V.'nin, Türkiye'de, TNT Logistics ve TNT Holdings B.V. ile TNT Contract Logistics Management B.V. vasıtası ile dolaylı olarak hissedarı olduğu TNT Lojistik haricinde çoğunluk hissesine sahip olduğu TNT International Express Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti. unvanlı bir iştiraki bulunmaktadır. TPG N.V.'nin bu iştiraki vasıtasıyla yürütmekte olduğu ileti hizmetleri haricinde herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

Öte yandan, Ram, Koç Holding tarafından kontrol edilmektedir. Temel Ticaret ise sadece Koç Ailesi mensuplarının hissedar olduğu ve Koç Holding'in hisselerinin %43,27'sine sahip olan bir firmadır.

150 H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

İnceleme konusu devralma işlemi açısından ilgili ürün pazarı, planlama ve malların akışını kontrol gibi tedarik zinciri üzerinde yürütülen bir takım hizmetlerden oluşan "lojistik hizmetler pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

160 H.4. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.4.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ Çerçevesinde Değerlendirme

Bildirim konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (b) bendinde "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" olarak tanımlanan bir devralmadır.

04-63/928-221

170 Anılan Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, "birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

180 Bildirim Formu'nun tarafların cirolarına ilişkin 2.3. maddesinde, devralmanın taraflarını oluşturan Koç Holding, Ram, Temel Ticaret, TNT, David LAMOLİNARA ve Hans-Joachim KOCH'un TNT Lojistik haricinde Türkiye'de ilgili pazarda herhangi bir faaliyetleri olmadığı gerekçesiyle yalnızca bu şirketin ciro bilgilerine yer verilmiştir. Buna göre TNT Lojistik'in 2003 yılı cirosu 63.535.763.364.674 TL'dir. Bu bilgiler çerçevesinde, 25.000.000.000.000.TL. olan ciro eşiği aşıldığından bildirim konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında, Rekabet Kurulunun iznine tabi bir devralma işlemidir.

Devralmanın tarafları Türkiye'deki lojistik hizmet pazarında sadece TNT Lojistik aracılığı ile faaliyet göstermektedirler. Dolayısıyla tarafların ayrıca pazar payları bulunmamaktadır.

190 Dosya mevcudu bilgilere göre, TNT Lojistik'in pazar payı %3'tür. Bu çerçevede bildirim konusu işlemin hakim durum yaratması veya mevcut bir hakim durumu daha da güçlendirmesinin söz konusu olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H.4.2. Bildirime Konu Anlaşmada Yer Alan Rekabet Yasakları Açısından Değerlendirme

200 Devralmalarda alıcıların satıcılara getirdiği rekabet yasakları, alıcıların devraldıkları maddi ve maddi olmayan varlıkların değerinden tam olarak yararlanmalarının, bu çerçevede alıcının yaptığı yatırımın karşılığını tam olarak almasının bir aracıdır.

Bu yönüyle devralma işleminde satıcılara getirilen bazı rekabet yasakları, yoğunlaşmanın uygulanabilmesi için yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli sayılmaktadır. Genel olarak rekabet yasaklarının yan sınırlama kavramı çerçevesinde yoğunlaşma işlemi ile birlikte değerlendirilebilmesi için, yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma kriterinin yanı sıra "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini de sağlaması gerekmektedir.

210 Bildirime konu devralma işlemini gerçekleştirmek üzere Koç Holding, Ram, Temel Ticaret, TNT, David LAMOLİNARA, Hans-Joachim KOCH ve TNT Lojistik arasında imzalanan 13.7.2004 tarihli Hisse Satışı ve Alımı Anlaşması'nın 9.1.5. maddesinde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Satıcılar 19 Temmuz 2000 tarihinde Koç, TNT Holdings B.V. ve XP Nederland B.V. (TNT nin eski ticari adı) arasında imzalanan Ortaklık Anlaşmasının Madde

220 14 ünde tanımlandığı şekilde yer alan ve Kapanış tarihinden sonra 3 yıl süreyle geçerli olacak rekabet etmeme hükümlerinin geçerlilik ve bağlayıcılık etkisi hakkında mutabıktır ve kabul eder. Satıcılar aynı zamanda doğrudan kendilerinin veya bağlı kuruluşlarının veya yan kuruluşları vasıtasıyla bağımsız olarak yurt içi express taşıma işine Kapanma tarihinden sonra üç yıla kadar olan bir süre için girmeyeceğini kabul eder.”

Yukarıda anılan anlaşma maddesinde sözü edilen 19.7.2000 tarihli Ortaklık Anlaşması ile düzenlenen işlem için Kurumdan izin talep edilmediği tespit edilmiş, taraflardan bu durumun gerekçelendirilmesi ve söz konusu anlaşmanın bir nüshası Kurumun 24.8.2004 tarih ve 3228 sayılı yazısıyla talep edilmiştir.

230 Kurum kayıtlarına 2.9.2004 tarih ve 4857 sayı ile intikal eden cevabi yazıda özetle, söz konusu anlaşma ile kurulan ortak girişimin, Rekabet Kurulunun 1997/1 sayılı Tebliği'nde öngörülen pazar payı ve ciro eşiklerini aşmadığı gerekçesiyle bildirilmediği ifade edilmektedir. Kurum kayıtlarına 15.9.2004 tarih ve 5138 sayı ile intikal eden yazı ekinde de 19.7.2000 tarihli Ortaklık Anlaşması yer almaktadır.

Söz konusu Ortaklık Anlaşması'nın rekabet etmeme yükümlülüğünü düzenleyen 14. maddesinde;

240 “14.1. Taraflar (a) Koç, TNT ve/veya bunlardan herhangi birine ait grup şirketlerinden birinin şirket hissedarı olarak kalmaya devam etmesi; ve (b) (madde 14.5 hükümlerine tabi olmak suretiyle) her birinin hisedarlık sıfatının sona ermesinden itibaren iki yıl süre ile, Koç, TNT ve grup şirketlerinden herhangi birinin, diğer tarafın önceden iznini almaksızın, şu işlemleri yapmayacak veya yapılmasına izin vermeyecek olduğunu kabul ve taahhüt ederler:

14.1.1. Münhasır Pazar Bölgesi'nde iş ile doğrudan veya dolaylı olarak rekabet halinde olan işleri doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya bir başka kişiyle birlikte veya bir başka kişi hesabına (hisseleri tanınmış bir borsada işlem gören bir şirkete ait hiselerin yatırım amacı ile ve söz konusu şirketin oy haklarını %5'inden azına sahip olması hali dışında) yürütmek veya bu türden işlerle iştigal etmek veya ilgilenmek;

250 14.1.2. Şirket tarafından atanan veya TNT ve/veya Koç'tan gelen müdürler veya işçiler hariç olmak üzere, Şirket'in herhangi bir müdürünü veya işçisini işe almak veya ayartmak üzere girişimde bulunmak;

14.1.3. Doğrudan veya dolaylı olarak kontrolünde olan bir kişinin yukarıda anılan iş ve işlemleri yapmasını sağlamak veya izin vermek...”

denilmektedir.

Aynı maddede bunlara ek olarak, TNT'nin ve TNT Lojistik'in işi ile rekabet etmediği sürece, bir Koç Grup Şirketi olan Düzey Tüketim Malları Sanayi

260 Pazarlama ve Ticaret A.Ş.'nin münhasır pazar bölgesindeki iş ve işlemlerine devam etmesi ve bunları geliştirmesine engel olmayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda aktarılan, 19.7.2000 tarihli Ortaklık Anlaşmasınının 14. maddesi incelendiğinde, anlaşmacı tarafların söz konusu anlaşmanın sona ermesinden sonra iki yıl süre ile rekabet etmemelerinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Bir ortak girişimin ortadan kalkmasından sonra, kurucu tarafların rekabet etmemeleri düzenlemesini getiren anlaşma hükümlerinin, işlem ile doğrudan ilgili ve orantılı kısıtlamalar olarak değerlendirilmeleri mümkün değildir. Dolayısıyla, başvuru konusu işlemin tarafları 19.7.2000 tarihinde akdettikleri anlaşmada 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal eder nitelikte hükümlere yer vermişler, söz konusu anlaşmayı usulüne uygun olarak Rekabet Kurumuna bildirmemek suretiyle aynı Kanun'un 10. maddesi birinci fıkrası hükmünü ihlal etmişlerdir. Ancak, 4054 sayılı Kanun'un 19. maddesi birinci fıkrası (a) bendi çerçevesinde belirlenen üç yıllık zaman aşımı süresi dolduğundan, sözkonusu ihlale ilişkin olarak bir işlem yapılmasına gerek olmadığı anlaşılmıştır.

3.7.2004 tarihli Hisse Satışı ve Alımı Anlaşması'nın 9.1.5. maddesi de aynı niteliktedir. Zira, her ne kadar bildirim konusu anlaşma bir hisse devir anlaşması olarak adlandırılrsa da, bildirim konusu işlemin bir ortak girişimin tarafları arasında gerçekleştirildiği ve söz konusu ortak girişimin sona erdirilmesine ilişkin olduğu dikkate alınmalıdır. Dolayısıyla, anılan anlaşma maddesi ile getirilen üç yıllık rekabet etmeme yükümlülüğü anlaşmanın niteliği ile doğrudan ilintili ve orantılı değildir. Buna dayanarak, tarafların ortak girişimin sona erdirilmesinden sonra da rekabet etmeyeceklerine ilişkin düzenlemelerin söz konusu anlaşmadan çıkarılmalarının yerinde olacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

290 1- Koç Holding A.Ş., Ram Dış Ticaret A.Ş. ve Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.'nin, TNT Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. sermayesindeki toplam %50 oranındaki hisselerinin, yine TNT Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'nin sermayesinde halihazırda %45 oranında hisseye sahip olan TNT Logistics Holdings B.V. ile David LAMOLİNARA ve Hans-Joachim KOCH'a devredilmesi işleminin, taraflarının toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında bir işlem olduğuna; bununla birlikte bu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesinin ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili piyasalardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına; dolayısıyla bildirim konu devralma işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile;

310 2- Tarafların; aralarında akdedilen 19.7.2000 tarihli Ortaklık Anlaşmasının 14. maddesi, tarafların ortak girişimin sona ermesinden sonra da rekabet etmemelerini öngören bir düzenleme içerdiğinden, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesini ve söz konusu anlaşmayı Rekabet Kurumuna bildirmeyerek aynı Kanun'un 10. maddesi birinci fıkrasını ihlal ettikleri, ancak Kanun'un 19. maddesi birinci fıkrası (a) bendi çerçevesinde belirlenen üç yıllık zaman aşımı süresi dolduğundan, sözkonusu ihlale ilişkin olarak bir işlem yapılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile;

320 3- a) Bildirim konusu 13.7.2004 tarihli Hisse Satışı ve Alımı Anlaşmasının 9.1.5. maddesinde, söz konusu anlaşmaya kadar varlığını devam ettiren ortak girişimin sona ermesinden üç yıl sonrasına kadar uygulanacak rekabet yasağı öngören düzenlemenin kaldırılması halinde, bildirim konusu anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yer almadığının kabul edilmesine OYÇOKLUĞU ile;

b) Bu değişikliğin yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesine; Kurul tarafından gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı bildirilmesine OYBİRLİĞİ ile;

karar verilmiştir.